

Achtergrondinformatie bij dyslexieprotocol

Mocht u na het lezen van deze informatie vragen hebben, dan kunt u mailen naar: ondersteuning@scalacollege.nl.

Inleiding

Dit document is bedoeld als achtergrondinformatie van ons protocol dyslexie.

Het Scala College werkt al jaren aan begrip en ondersteuning voor leerlingen met dyslexie. Het Expertteam dyslexie van de school speelt daarbij een belangrijke rol.

De wet Passend Onderwijs doet een beroep op professionalisering van scholen in het omgaan met verschillen tussen leerlingen. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) zijn de verschillende vormen van de basis- en de extra ondersteuning van het Scala College te vinden. Het SOP is te vinden op onze website.

Dyslexiebegeleiding is een vorm van basisondersteuning. In alle teams is aandacht voor leerlingen met (kenmerken) van dyslexie.

Wat is dyslexie?

Dyslexie Centraal hanteert de volgende definitie:

"Dyslexie is een lees- en/of spellingprobleem dat ernstig en hardnekkig is en dat gedifferentieerd dient te worden van laaggeletterdheid als gevolg van een gebrekkig onderwijsaanbod en als gevolg van een bredere omgevings-, neurologische, sensorische en/of gedragsproblematiek."

Vermoedens van dyslexie of ernstige dyslexie

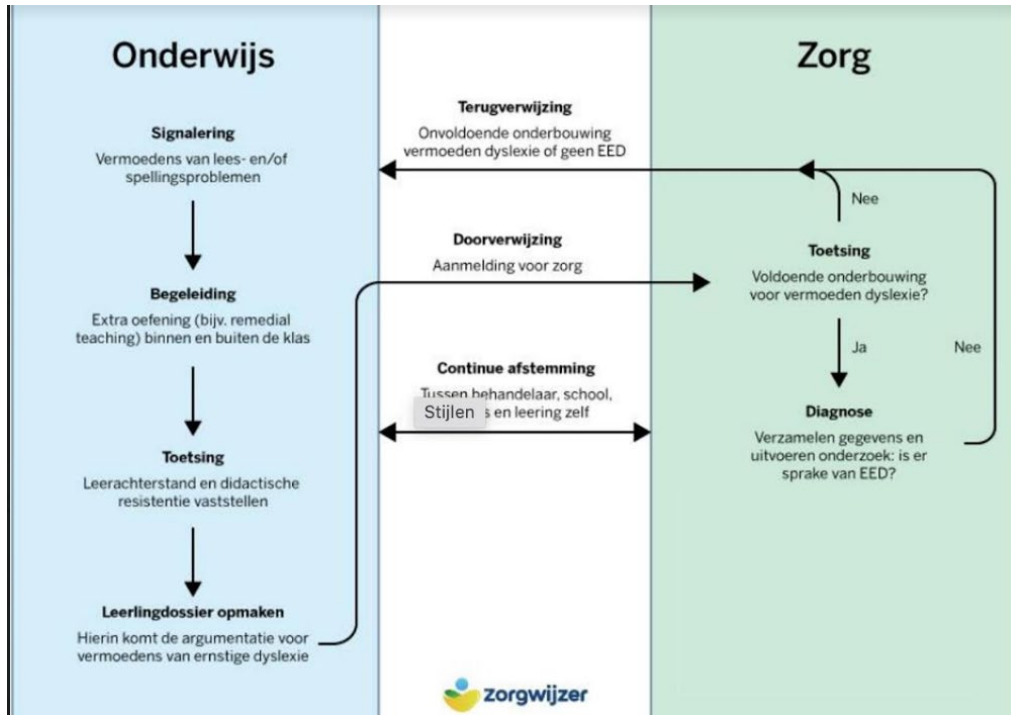
Bij het uitblijven van leesresultaten kan soms het vermoeden van dyslexie of ernstige dyslexie (ED) ontstaan. In onze regio is afgesproken dat de school kan doorverwijzen bij vermoedens van ernstige dyslexie. Het is de verantwoordelijkheid van de school om dit vermoeden te onderbouwen aan de hand van criteria van achterstand en hardnekkigheid, zoals beschreven in de brede Vakinhoudelijke Richtlijn Dyslexie voor Ernstige Dyslexie. Voor deze screening heeft de school enkele weken nodig. De aanbieders van dyslexiezorg, voor het Scala College is dit O3 Schoolpsychologen, beoordelen vervolgens het leerlingendossier op basis van deze screening. De kosten voor verder onderzoek naar dyslexie worden betaald door ouders. Vergoede dyslexiezorg is niet van toepassing voor leerlingen vanaf 12 jaar en die onderwijs volgen in het Voortgezet onderwijs (VO).

Remedial Teaching

Mocht O3 de vermoedens van dyslexie bevestigen, dan vindt er een periode van remedial teaching (RT) plaats. Deze RT is nodig om de hardnekkigheid van de leesproblematiek aan te tonen. Pas als die hardnekkigheid is aangetoond, kunnen we spreken over dyslexie. In schooljaar 2023-2024 vindt de RT plaats op school en wordt dit betaald door school. Het is nu niet duidelijk hoe dit komend schooljaar zal zijn. Mogelijk vindt de RT extern plaats en moeten ouders hiervan de kosten dragen.

RT wordt, waar kan, individueel of in kleine groepjes (maximaal vier leerlingen) aangeboden. De RT zal zich voornamelijk richten op technisch lezen en indien nodig op spelling. In totaal moet een leerling 20 uur RT hebben gehad, liefst aangeboden 2x per week 20 minuten en thuis nogmaals 20 minuten. In een handelingsplan wordt de inzet en de voortgang verantwoord. De eisen waaraan het leerling-dossier moet voldoen voor wat betreft leesbegeleiding en eventuele vervolgstappen is te vinden op de website van Dyslexie Centraal.

Hieronder schematisch hoe de samenwerking tussen onderwijs en O3 verloopt

Dyslexieverklaring

Een leerling met een dyslexieverklaring heeft recht op faciliteiten. Een standaardaanbod is er niet; de dyslexie-expert gaat hierover in gesprek met de leerling. In de onderbouw zijn er meer faciliteiten mogelijk dan in een (voor)examenklas. We volgen hierbij de richtlijnen die vermeld staan in de brochure: 'Kandidaten met een ondersteuningsbehoefte', uitgebracht door het College voor Toetsen en Examens (CvTE).

Mogelijke gevolgen van dyslexie

Belemmeringen in het onderwijs

In het onderwijs moet veel gelezen en geschreven worden. Dyslexie belemmert kinderen om hun capaciteiten te ontwikkelen. Er kan taakvermijding en frustratie ontstaan. Samen met de leerlingen denken we na wat helpend kan zijn.

Belemmeringen thuis

Dyslexie kan ook een grote invloed hebben op de situatie thuis. Ouders merken vaak aan het gedrag van hun kind dat er problemen zijn m.b.t. school en/of schoolwerk. De drempel om naar school te gaan, te lezen en te leren kan erg hoog worden voor kinderen die iedere dag geconfronteerd worden met iets wat voor hen bovengemiddeld lastig is.

Sociaal-emotionele problemen

Dyslexie kan het gevoel van eigenwaarde bij een kind zwaar ondermijnen. Het kan tot faalangst en frustraties leiden als het kind voldoende intelligent is, maar het technisch lezen niet onder de knie krijgt, terwijl het bij klasgenoten probleemloos lijkt te verlopen. Ook kunnen motivatieproblemen ontstaan waardoor kinderen geen zin meer hebben om het lezen te blijven oefenen, terwijl zij juist extra oefening nodig hebben om een minimaal leesniveau te halen.

Onzichtbare handicap

Dyslexie heeft niet alleen gevolgen voor het leren van de talen, maar ook voor vakken waar veel lezen bij te pas komt. Leerlingen met dyslexie moeten daar, in vergelijking met hun klasgenoten met dezelfde intelligentie, vaak onevenredig veel energie in steken. Het is daarom van belang bij alle vakken compenserende maatregelen te treffen om goed rekening te houden met de lees- en spellingsproblemen - en niet alleen bij de taalvakken.

De gevolgen van dyslexie spelen niet alleen in het voortgezet onderwijs een rol, maar ook tijdens een studie of beroepsopleiding en later op de werkvloer. In de huidige (talige) maatschappij is dyslexie dan ook een serieuze handicap/belemmering. We vinden het daarom belangrijk dat kinderen goed inzicht ontwikkelen in hoe hun dyslexie voor hen werkt, wat het voor hen betekent en hoe ze er goed en weerbaar mee om kunnen gaan. We willen dat kinderen met dyslexie leren zelfredzaam te zijn met betrekking tot de vervolgstappen die ze na onze school in het onderwijs en de maatschappij willen zetten.

Co-morbiditeit

Dyslexie kan samengaan met andere leer- en ontwikkelingsproblematiek. Deze zogeheten co-morbiditeit heeft consequenties voor de leerling en voor de manier waarop met de leerling moet worden omgegaan. Co-morbiditeit vraagt om samenwerking tussen specialisten en natuurlijk ook tussen ouders en school. De coördinatoren onderwijsondersteuning denken graag mee als er meer aan de hand is dan alleen dyslexie. Er wordt dan niet meer gesproken over begeleiding vanuit de basisondersteuning, maar vanuit de extra ondersteuning. Soms wordt er een ontwikkelperspectiefplan (OPP) geschreven met daarin aandachtspunten, afspraken en ontwikkelingsdoelen. Dit plan wordt altijd geschreven vanuit het motto 'kind centraal in het eigen verhaal'. We vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich eigenaar voelen van hun plan omdat dit zelfredzaamheid en optimale ontwikkeling bevordert.

Tijdspad screening Scala College

Screening bij vermoedens van dyslexie leerjaar 1:

Maand	Wat?	Wie is hier verantwoordelijk voor?
Oktober	Afname Diatoetsen tijdens TW voor alle leerlingen	Tijdens toetsweek
November	Leerlingen die onvoldoende score op de Diatoetsen en een lage Cito score vanuit de basisschool, worden voorgedragen voor verdere screening op het Scala.	Screeener
December	Overige informatie wordt opgevraagd bij vakdocenten	Mentoren
Januari	Screening is afgerond Dossier wordt, met toestemming van ouders, gestuurd naar O3	Screeener
Februari	Start RT in kleine groepjes of individueel. Een leerling moet 20 uur RT krijgen.	RT'er
Juni	Afronding RT, handelingsplannen naar O3	RT'er
Juli	Rapportage vanuit O3 naar ouders Ouders informeren mentor Mentor informeert dyslexie expert Afhandeling in SOM Faciliteiten bespreken	Dyslexie-expert -> informeert ook RT'er over bevindingen O3. Dyslexie expert

Screening dyslexie bij vermoedens van dyslexie leerjaar 2 en 3:

Maand	Wat?	Wie is hier verantwoordelijk voor?
Oktober	Bij vermoedens van dyslexie, mentoren overleggen met screener	Screener
November	Start screening Dossier wordt, met toestemming van ouders, gestuurd naar O3	Screener
December	Screening is afgerond Dossier wordt, met toestemming van ouders, gestuurd naar O3	Screener
Januari	Start RT in kleine groepjes of individueel. Een leerling moet 20 uur RT krijgen.	RT'er
Juni	Afronding RT, handelingsplannen naar O3	RT'er
Juli	Rapportage vanuit O3 naar ouders Ouders informeren mentor Mentor informeert dyslexie expert Afhandeling in SOM Faciliteiten bespreken	Dyslexie-expert -> informeert ook RT'er over bevindingen O3. Dyslexie expert